

**Málfelagið – móður-
málinum at frama**
16.10.2016

**Dan Reinert
Petersen,**
formaður

Rolf Guttusen,
skrivari

Regin Eikhólm,
kassameistari

Málráðnum – livir amálsorðingina

kanningar: Lóður 2014 og í uppgávu
hjá lesandi á Setrinum 2014.

Avgerðin hjá meirilutanum –
um einvegis at skerja móðurmáls-
alfabetið – gongur sostatt bæði
ímóti tí politiska viljanum, lærdu
umboðunum fyri lingvistarnar
(aktivt móðurmál) og fólksins vilja.
Okkara professari í føroyskum,
Jógvan í Lon Jacobsen, sigur bein-
leiðis, at stavraðið ella alfabetið er
ikki ein málfrøðiligur spurningur,
men talan er um eitt pedagogiskt
og praktiskt amboð í tí dagliga,
har hugsað verður um nyttuvirðið
heldur enn um ideologiskar sann-
føringar.

Avleiðingin av skerda stavraðnum

Sambært Hagstovuna blíva yvir
8000 føroysk fólkanøvn rakt – so
ella so – av at skerja stavraðið.

Flest øll eru føroyingar sum
bera hesi – mangan aldargomlu –
nøvn, og sum nú standa fyri eini
mál-etniskari útreinsan.

ABC - skerjingin í and- søgn við viðmerkingar til lógina

Skerjingin av stavraðnum leggur
ikki einans fót fyri aldargomlum
fólkanøvnum í Føroyum, men
spennir eisini bein fyri eini
altjóða menning av eini breiðari
føroyskari fakterminologi, sum
er ein fortreyt fyri at okkara
skrásetta móðurmál kann brúka-
ast sum eitt funktionelt sam-
skiftismál – ikki minst innan fyri
gransking við beinleiðis telesam-
skifti.

Sum er kunnu vit ikki so frægt
sum stava til okkara nýggjasta
skúlamiðdepil: “Glasir Tórshavn
College”, og tað er at bita høvðið av
allari skomm!

Skerjingin av Móðurmáls-
alfabetinum við c, q, w, x og z er
eisini beinleiðis í andsøgn við
viðmerkingarnar til § 5 Stk. 4
í lógina fyri Málráðið. Har tað
millum annað stendur: “at tað
er umráðandi at hava eitt væl

ment yrkismál, so at samsvar er
millum málið, sum fólk í ávísari
vinnu nýta, og so tey orð, sum
eitt nú orðabøkur mæla fólki til
at brúka.” Tey allarflestu fakmál
krevja fult alfabet, og tí mugu vit
hava fult stavrað við c, q, w, x og z,
ella onki stavrað, og so bara lána alt
uttanífrá.

Málráðið lýkur ikki UNGEGN reglur

Føroyar eru limir í UNGEGN
– altjóða nevndin hjá ST fyri
geografisk nøvn, og vit hava tí
ábyrgd at fylgja teimum reglum
sum eru galdandi har, men tað
hefur Málráðið ikki gjørt enn í
Atlas-spurninginum, men heldur
lagt seg upp at heimagjøgnum
amatørloysnum.

Føroyskt í altjóða høpi

Við skerddum móðurmálsalfabetið
seta vit føroyskt uttanfyri á so
mongum økjum. Teir skerdu bók-
stavarnar: c, q, w, x og z brúka vit

dagliga. Uttan teir kunnu vit ikki
stava til okkara egnu fólkanøvn,
ella undirvísa í ella umsita:
navigatióin, medisín, anatomi,
fysiologi, psykiatri, psykologi,
biokemi, biologi, farmakologi,
kemi, fysik, geografi, matematik
bert fyri at nevna nøkur dømir.

Av teimum 118 grundstoffunum
liggja 18 uttanfyri tað skerda stav-
raðið: (14 við c, 1 við w, 1 við x og 2
við z).

National-puristiski meirlutin
í Málráðnum hevur eins og teir
fundamentalistisku bólkarnir vit
kenna frá Miðeystri, eirindaleyst
avhøddað fimm av okkara vitalu
bókstavum c, q, w, x og z, tí teir
– eins og í Miðeystri – ræðast nú-
tíðina, har teir ikki longur eru kong-
ar – men royna kortini!

Málráðið – fólksins og móðurmálsins umboð

Sitandi meirlutin í Málráð-
num er ein xenofobisk mál-
bremsa (sjúkligur ótti fyri

øllum fremmandum og
uttananífrákomandi), ið hevur
givið okkum eitt hjálparleyst
sibba-alfabet og eitt stagnerað
móðurmál.

Eitt Málráð skal hava eina breiða
umboðan og ikki vera merkt av
vina og kenningarpolitikki – tað er
ikki eitt forum fyri gamlar klassa-
kammerátar og inhabilar privatar
bókaútgevarar.

Eitt nýtt Málráð má við støði
í móðurmálinum byggja á eitt
málsøguligt baksýni við atliti
til eina framhaldandi ella konti-
nueruliga lingvistiska skráseting
av málinum. 70% av føroyingum
taka undir við hesum.

Hetta er eisini politiski viljin,
at fólkið skal kenna seg aftur í
málinum og við fullum móður-
málsalfabeti.